

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕНТОМОЛОГІЯ

спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Садово-паркове господарство»	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Байдик Галина Василівна

Вища освіта – спеціальність Захист рослин

Науковий ступінь - кандидат сільськогосподарських наук 06.01.11 Захист рослин від шкідників і хвороб

Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи – 42 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 5 навчальних посібників;
- співавторка 8 тематичних публікацій;
- учасниця наукових конференцій.

телефон

0975805881

електронна пошта

Kaf.zoo.ento@gmail.com

дистанційна підтримка

Google Meet
Moodle

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей щодо основних груп та видів комах, які можуть бути потенційними шкідниками декоративних насаджень, їх впливу на стійкість деревних порід та насаджень, а також сучасних методів та засобів захисту об'єктів садово-паркового господарства від шкідливих комах.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	застосовувати методики ентомологічних обстежень, методи обліку чисельності комах-шкідників та прогноз їх розвитку (ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14) / робота в групах; використовувати знання про основних ентомофагів та збудників хвороб шкідливих комах для проведення біологічного захисту садово-паркових насаджень (ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 8, СК 11, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14) / робота в групах; використовувати сучасні біологічні препарати та інсектициди з урахуванням економічних порогів шкідливості (ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 8, СК 11, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14) / робота в групах; планувати і проектувати заходи із захисту садово-паркових насаджень, забезпечувати їх екологічну та економічну ефективність і доцільність (ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 8, СК 11, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14) / робота в групах.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 20 годин лекції, 20 годин-практичні; 80 годин- самостійна робота; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ЕНТОМОЛОГІЯ

Лекція 1.	Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни. Зовнішня будова тіла комах (морфологія).	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Поділ тіла на відділи. Голова, груди, черевце та їх придатки.	Самостійна робота	Морфологічний опис комах (за вибором викладача).
Лекція 2.	Внутрішня будова комах (анатомія).	ПЗ 2	Шкіра та її придатки. Будова та функції внутрішніх органів.		Використання феромонів, гормонів, репелентів, антифідантів в захисті насаджень від шкідників.
Лекція 3.	Розмноження, розвиток і життєві цикли комах. Біологія комах.	ПЗ 3	Особливості розмноження та розвитку комах. Типи яєць, личинок, лялечок у комах.		Складання фенологічних календарів розвитку комах: моно- бі- та полівольтинних видів і з багаторічною генерацією

Лекція 4.	Систематика та класифікація комах.	ПЗ 4	Визначення систематичних ознак основних рядів комах з неповним та повним перетворенням.		Характеристика основних рядів та родин комах з неповним та повним перетворенням.
Модуль 2. ХВОЄ- ТА ЛИСТОГРИЗУЧІ ШКІДЛИВІ КОМАХИ					
Лекція 5.	Хвоє- та листогризучі шкідники. Захист насаджень від них.	ПЗ 5	Хвоєгризучі шкідники. Визначення та огляд основних видів.	Самостійна робота	Видовий склад шкідників хвойних порід. Загальна характеристика. Моніторинг.
Лекція 6.	Динаміка чисельності хвоє- та листогризучих шкідливих комах.	ПЗ 6	Листогризучі шкідники. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників листяних порід. Загальна характеристика. Моніторинг. Вплив абіотичних та біотичних чинників на розвиток і розмноження комах
Модуль 3. ЕКОЛОГІЧНІ ГРУПИ ШКІДЛИВИХ КОМАХ. МОНІТОРИНГ					
Лекція 7.	Стовбурові і технічні шкідники та заходи захисту.	ПЗ 7.	Стовбурові і технічні шкідники хвойних та листяних порід. Визначення та огляд основних видів.	Самостійна робота	Видовий склад стовбурових і технічних шкідників. Загальна характеристика. Моніторинг.
Лекція 8.	Шкідники коріння та молодих насаджень і заходи захисту.	ПЗ 8.	Шкідники коріння і молодих насаджень. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників коріння та молодих насаджень. Загальна характеристика. Моніторинг.
Лекція 9.	Шкідники плодів і насіння та заходи захисту.	ПЗ 9.	Шкідники плодів і насіння листяних та хвойних порід. Визначення та огляд основних видів.		Видовий склад шкідників плодів і насіння. Загальна характеристика. Моніторинг.
Лекція 10.	Методи захисту насаджень. Інтегрований захист від шкідників. Моніторинг.	ПЗ 10.	Загальна характеристика та огляд основних видів ентомофагів (хижаків, паразитів).		Корисні комахи. Видовий склад ентомофагів, запилювачів, рідкісних і потребуючих охорони комах.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Антюхова О.В., Мешкова В.Л. Фитофаги декоративных древесно-кустарниковых пород в Приднестровье: уч. пособие Тирасполь, 2011. 204 с.
2. Байдик Г.В., Білецький Є.М., Євтушенко М.Д. та ін. Сільськогосподарська ентомологія: підручник. К.: Вища школа, 2005. 511 с.
3. Завада М.М. Лісова ентомологія: підручник. К.: Видавничий дім Вінніченко, 2017. 377 с.
4. Лісовий М.М., Чайка В.М. Екологічна функція ентомологічного біорізноманіття. Фауна комах-фітофагів деревних і чагарникових насаджень Лісостепу України: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. 384 с.
5. Мешкова В.Л. Сезонное развитие хвоелистогрызущих насекомых: монография. Харьков: Новое слово, 2009. 396 с.
6. Падій М.М. Лісова ентомологія: підручник. К.: Вид.УСГА, 1993. 352 с.
7. Пузріна Н.В., Мешкова В.Л., Миронюк В.В. та ін. Моніторинг шкідливих організмів лісових екосистем: навч. посібник. Київ: НУБіП України. 2021. 274 с.
8. Федоренко В.П., Покозій Й.Т., Круть М.В. та ін. Ентомологія: підручник. К.: Фенікс, Колобів, 2013. 344 с.

Методичне забезпечення

1. Лісова ентомологія. Назви основних шкідників лісових насаджень: навч. посібн. для студентів напряму «Лісове і садово-паркове господарство» / Г. В. Байдик, М. Д. Євтушенко, І.В. Забродіна та ін.; за ред. Г.В. Байдик. Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. 142 с.
2. Лісова ентомологія. Назви основних шкідників лісових насаджень: навчальний посібник. Вид.2-ге, перероб. і доп. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, В. Л. Мешкова, І.В. Забродіна, Г. В. Байдик, Л. Я. Сіроус, Л. В. Герман. Житомир: видавництво «Руть», 2023. 136 с.
3. Шкідники лісових насаджень: навч. посіб. / Б.М. Літвінов, М.Д. Євтушенко, Г.В. Байдик . Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х., 2005. 156 с.
4. Шкідники лісових насаджень: навч. посіб. / Б.М. Літвінов, М.Д. Євтушенко, Г.В. Байдик . – Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. (Вид. 2-е, випр. і доп.). – Х., 2008. – 189 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.